

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-00
pol leta 6 . 60 3-30
šest let 3 . 40 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici tev. 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnine se ne oziramo.

Oglaš in poslanice se računajo po petit-vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostora — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo, vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadtr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Solski ulici, Jellersitz v Nunki ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

U dobi suhih let.

I.

Člankom, katere hočemo napisati po deželnozborskem zasedanju, tudi letos ne moremo dati drugega naslova nego le: V dobi suhih let — kakor lani. Od leta do leta čutimo hujše in hujše to z gorenjim naslovom najbolj označeno dobo, vedno bolj skelijo goriške Slovence razmere, ki so nastale v deželni hiši po zadnjih volitvah, vedno občutnejše nas tepe laški bič, vedno več trpimo pod praporom zveze Pajer-Gregorčič.

Zveza je začela funkcionirati že takoj s početka, kajti prav milostno so nastopili Lahi letos pri volitvah v odseke. Zmenili so se s klerikalci za pol in pol — seveda so vedeli, da zgodi se dosledno le to, kar bodo hoteli oni, pa če se v odsekih sklepa tako ali tako. Toda na zunaj je pa vendarle naravnost imenitno, če se pokaže glede odsekov tako lepa »jednakopravnost«. Marani je kar bral v zbornici člane odsekov, kakor sta se zmenila z Gregorčičem — da bi bil poprej o tem črnil dr. Gregorčič kako besedo z naprednjaki, o toga Bog varuj! Že tu se je pokazalo jasno, da hoče don Antonio postopati le na svojo roko s svojimi pajdaši, ter da mu ni nič mar za kak dogovorjeno skupni nastop cele desetorice.

Zveza se je pokazala jasno tudi pri izvolitvi deželnih odbornikov, ko sta bila zopet izvoljena Barbuč in Klančič. Tako so se vse domenili.

Kmalu pa se je pokazalo, da se menijo Lahi s svojimi zavezniki le o takih rečeh, ki so njim prav, o vsem drugem pa jim ne zinejo niti besede. Kar utihotapiti so hoteli imenovanje deželnega podtajnika v zbornico, in ko je nedostajalo le še trenotka, da se izpolni laška volja, se je vendar dvignil

zaveznik dr. Gregorčič ter rekel, da Slovenci ne morejo dopustiti točke o premembi statuta za osobe deželnega odbora, združene z imenovanjem podtajnika v osmi činovni razred, češ če bi ostajali Lahi pri tem, morajo Slovenci zapustiti dvorano. Tisti Gregorčič, ki je vstopil v zbornico v zvezi z Lahi in s preziranjem naprednjakov, je tukaj kar nakrat čutil potrebo govoriti v imenu cele desetorice. Možu se je vendarle malce za malo zdelo, da so ga Lahi zopet enkrat imeli za norca. Pokazala se je vsa piškavost zveze med Pajerjem in Gregorčičem, pokazalo se je, da imajo Lahi slovenske klerikalce le za privesek, kateri izkoriščajo v svoje namene, drugače pa se še ne zmenijo za nje, kdor ni slepec, je tu jasno videl, kako škodljiva je ta zveza ter da nima prav nobene dobre stranice. Pokazala pa se je tu tudi potreba o d n o š a j e v med klerikalci in naprednjaki na slovenski strani. Če bi obstojali taki odnosi, bi se dalo vendar saj tuintam nastopiti energičneje in morda tudi uspešno proti laški objestnosti — tako pa so prispeli Lahi do trdnega prepričanja, da morejo delati pri obstoječih razmerah v deželni hiši baš vse tako, kakor hočejo — nič jim ne more izpodleteti, in tudi res jim nič ne izpodleti.

Tu moramo zopet in zopet konstatovati, da Lahi ne marajo deželnega zbora s kakim širšim delovanjem; omejujejo se le na podpore in pa na ono, o čemur prav mora biti govora v deželni zbornici. Za druge svoje potrebe v trgovini, obrti, v javnih delih itd. znajo že skrbeti iz ven zbornice, saj imajo svojo trgovsko in obrtno zbornico ter druge naprave, vlada pa jim tudi da, kar hočejo — čeprav gledajo le nase in čeprav trpi pri tem neizmerno celokupnost dežele. Če se od napredne strani na slovenski strani tuintam tudi sproži kaka dobra misel, se jo navadno

ali hitro pokoplje, ali bacne v odseke, le redek slučaj je, da se jo uveljavi.

Naša zbornica je v sedanji sestavi nesposobna za vsako resno, pravo delo v dobrobit cele dežele.

Resnica o vseavstrijskem katoliškem shodu na Dunaju.

V »Miru« čitamo ta-le članek:

»Ob ne ravno preveliki udeležbi se je vršil dne 18., 19., 20. in 21. pr. m. vseavstrijski katoliški shod na Dunaju. Ob ne preveliki udeležbi pravimo, kajti shod, ki naj bi bil izraz vseh katolikov Avstrije, bi moral imeti po našem mnenju pač nekoliko drugačno lice, kakor pa ga je imel ta shod. Ako primerjamo sedanje gibanje za splošno volilno pravico z omenjenim shodom, moramo pač reči, da izpade primera za katoliški shod zelo slabo — na Dunaju se ni čutilo, da bi bilo te dni kaj posebnega, ako izvajamo enkrat kratke demonstracijske pohode (2000 ljudi) in povečani tramvajski promet iz dvanajstega okraja, kjer je stanovala večina udeležencev, v tretji okraj, kjer so se v Sofijinih dvorinah vršila zborovanja.

Naravnost oporekati pa moramo, da bi bil imel ta shod značaj vseavstrijskega katoliškega shoda, kajti Slovani se shoda, lahko rečemo, niso udeležili. Čehov ni bilo, Poljakov tudi ne, Malorsov ne, Hrvatov ne, zastopani so bili le Slovenci v večjem številu, in to tudi samo koroški Slovenci. Vsa masa udeležencev je bila nemška in prav lahko se reče, da je bil to le shod nemških avstrijskih katolikov, katerim se je pridružilo nekoliko, ne dosti nad sto Slovanov, večinoma Slovencev. Raznu Koroške niso poslane druge slovenske kronovine na katoliški shod dosti več kakor 20 oseb, koroških Slovencev pa smemo šteti kakih 65, ako odračunamo one, kateri so sicer naši najhujši nasprotniki, pa so se sedaj — kot Slovenci — udeležili shoda. Shod je imel popolnoma, izključno nemški značaj. Govorilo se je samo nemški, čuti ni bilo niti ene slovenske besede. To naj bi bil vseavstrijski katoliški shod! In koliko se je oziralo na slo-

vanske narode, na slovanske razmere, o tem spodaj.

V soboto, dne 18. t. m., se je v otvoritvenem zborovanju sestavljal odbor za cel čas shoda. Predsednikom je bil izvoljen deželni glavar predarlski Rhömberg. Nadalje sta bila v odboru dva Nemca in eden Poljak; zapisnikarja sta bila dva Nemca in eden Hrvat. Papeževo pismo je prebral dunajski nadškof, kardinal Gruscha, nakar so sledili pozdravni govori. Pozdravnega večera se je udeležilo veliko število udeležencev. Ob tej priliki se je posebno hvalil napredek nemške Jožefove družbe na Koroškem, dočim se družbe sv. Mohorja, ki je gotovo ravno tako katoliška, kakor Jožefova družba, z njenimi 85.000 udi ni nihče spomnil, dasiravno je to najmočnejša katoliška družba v Avstriji. No, seveda — slovenska je.

Izmed vseh takomenovanih »skiepnih« zborovanj se nam je zdelo eno največje praktične važnosti, katero je imelo za predmet časnikarstvo. Pri tej točki smo se nadejali, da se bo shod pokazal vsaj nekoliko »vseavstrijskega«. Ali varali smo se. Kako bi se pa tudi človek, posebno koroški Slovenec, mogel navdušiti za stvar, ako čuje le o splošni podpori, katera naj se daje listu »Reichspost«, katerega imamo koroški Slovenci vsled znane matične zadeve v tako slabem spominu. Navdušujemo naj se za list, ki nas je v življenjski naši zadevi najnevarnejše napadel! In pri vsem tem niti najmanjšega zagotovila, da bi se stvar obrnila na boljše. Sklenilo se je namreč ustanoviti katoliško tiskovno društvo — »Pius-Verein« — katerega namen je, podpirati katoliško časništvo, v prvi vrsti pa povzdigniti obzorje in ugled nemških dveh dnevnikov »Reichspost« in »Vaterland«. V odbor za izvršitev tiskovnih vprašanj so bili izvoljeni sami Nemci, ako naj ne smatramo tržaškega škofa Nagla, rodom Nemca, ali pa morda našega celovškega škofa za zastopnika slovenskih teženj. Pripomnimo naj tudi, da je pri tem zborovanju opozoril predsednik Slovenca župnika Kalana, ki je samo omeniti hotel brnsko vseučiliščno zadevo, takoj, da to ne spada k stvari. V brnski vseučilišni zadevi

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.
(Dalje.)

»O, to vem gotovo. Ko ste odšli zadnjič od nas, sva se pogovarjala o vas cele ure; toda vrnem naj se na prejšnji pogovor. Torej če bi se v tem slučaju ozirali na mojo mater in mi dovolite, da ji povem, sem prepričan, da vam bode hvaležna, kakor le more biti človek hvaležen; seveda se bode jezil moj oče.«

Grof se zasmeje.

»Torej,« pravi Albertu, »stvar vam je jasna. Toda prihaja mi na misel, če se bode vaš oče samo jezil, da me hodeta morda vendar gospod in gospa Danglars smatrala za človeka, ki ne ve, kaj se spodobi. Znano jima je, da obtujeva midva precej zaupno, da ste vi moj najstarejši pariški znanec, in vas ne bode pri meni; vprašata me, zakaj vas nisem povabil. Skrbite vsaj za to, da bodele imeli opraviti kaj drugega, kar vam bode mogoče navesti za vsaj nekoliko važen vzrok in o čemur me s par besedami obvestite. Saj veste, bankirji vernejo samo črnuemu na belem.«

»Na um mi prihaja še nekaj boljšega, gospod grof,« pravi Albert. »Moja mati hoče uživati pomorski zrak. Na kateri dan je določen vaš obed?«

»Na soboto.«

»Danes je torek; prav, jutri zvečer odpotujeva, pojutra- njem dopoldne dospava v Treport. Veste, gospod grof, vi ste krasen mož, da napravite ljudem vse tako udobno!«

»Jaz? Resnično, vi mi iz... žujete več časti, nego jo zaslužim; hočem vam biti uslužen, to je vse.«

»Kdaj ste jih povabili?«

»Danes.«

»Prav; jaz pohitim h gospodu Danglarsu in mu javim, da zapustim jutri s svojo materjo Paris. Z vami nisem govoril, torej nič ne vem o vašem obedu.«

»Neumnež! In gospod Debray, ki vas je pravkar videl pri meni?«

»Ah, to je res.«

»Nasprotno, jaz sem vas čisto brez okoliščin povabil, in vi ste mi čisto priprosto odgovorili, da v soboto ne morete biti moj gost, ker odidete že jutri v Treport.«

»Prav! Stvar je torej sklenjena; toda ali ne obiščete še moje matere, predno odpotuje?«

»Danes mi je težko, in poleg tega bi jo motil pri pripravih za potovanje.«

»Torej storite še nekaj boljšega. Doslej ste bili ljubeznivi, bodite zdaj oboževanja vredni.«

»In kaj naj storim, da dospem na ta višek?«

»Kaj naj storite?«

»To vas vprašam.«

»Danes ste prosti kakor ptič v zraku; pojdite z menoj k obedu; čisto sami za se bomo vi, moja mati in jaz. Moja mater ste še komaj videli; danes se lahko neženirano seznanite z njo boljše. To je ženska, katere se izplača spoznati, in samo to obžalujem, da ni na svetu dvajset let mlajše, ki bi bila jednaka nji. Potem bi bili v Parisu kmalu stara in mlada grofica Morcerf, to vam prisegam. Kar se tiče mojega očeta, ga danes ne najdete doma, ker ima sejo in bode obedoval z velikim referendarjem. Pojdite z menoj, pogovarjali se bomo o svojih potovanjih; vi, ki ste videli ves svet, nama poveste svoje doživljaje; poveste nama povest lepe Grkinje, ki je bila zadnjič z vami v Operi ter jo imenujete svojo sužnjo in rav-

nate ž njo kakor s princezino. Govorili bomo italijansko, špansko, kakor hočete. Pojdite z menoj, pojdite, moja mati se vas bode radovala.«

»Tisočkrat vam hvala za to preljubno povabilo,« pravi grof, »a zelo obžalujem, da ga ne morem sprejeti. Nisem prost, kakor mislite, ampak baš nasprotno imam zelo važen obisk.«

»Ah, pojdite! Pavkar ste me naučili, kako se človek oprosti, če se gre za neprijeten obed. Imeti moram dokaz. K sreči nisem bankir, kakor gospod Danglars, a naprej vam povem, da verjamem prav tako nerad kakor on.

»Ta dokaz vam tudi dam,« pravi grof in pozvoni.

»Hm,« pravi Morcerf, »danes že drugič odklanjate obed pri moji materi. To mora biti sklep, gospod grof.

Monte-Cristo se strese.

»O, tega ne mislite,« pravi; »sicer je pa tukaj dokaz.« Baptistin vstopi in obstane pričakuje pri vratih.

»O vašem obisku nisem bil obveščen, ali ni res?«

»Vraga, vi ste tako izvanreden človek, da za to ne morem jamčiti.«

»Vsaj uganiti nisem mogel, da me ne povabite k obedu?«

»Da, kar se tiče tega, imate prav.«

»Torej poslušajte! Baptistin, kaj sem vam rekel zjutraj, ko sem vas poklical v svoj kabinet.«

»Naj zaprem grofova vrata, kakor hitro odblje ura pet,« odvrne sluga.

»Naprej?«

»O gospod grof...« pravi Albert.

»Ne, ne, popolnoma se hočem oprostiti tega skrivnostnega pajčolana, s katerim ste me ogrnili, moj ljubi gospod grof; pretežko je vedno igrati Manfreda. Živeti hočem kakor v hiši iz kristala. Naprej... Nadaljujte, Baptistin.«

so se namreč nemški kresčanski socijalci izrekli solidarni z vsemi nemškimi strankami. Rado-vedni smo le, kak vrtiš bi bil nastal, ako bi se bil kak Slovan spomnil svojega narodnega ponosa in bi bil ob tej priliki začel govoriti v svojem jeziku. Tu bi bil predsednik še hitrejši s svojim opominom.

V najvažnejšem vprašanju se je torej popolnoma razdeli vseavstrijski značaj shoda, prezrlo se je popolnoma slovanske narode. Koroški Slovenci so se zvečer zbrali, in kakor je bilo spoznati po odobravanju, ki je sledilo govoroma gg. Dobrovc in Ekarja, je njihovo ogorčenje doseglo višek. Čule so se ostre opazke, da se je slovanske, posebno pa slo-ovenske udeležence porabilo samo za štafeto in nič za drugega, da shod, ki ne upošteva narodnih pravic razun onih nemškega naroda, nima pravice, da bi se mu nadevalo ime vse-avstrijskega katoliškega shoda. To je le shod Nemcev, Nemcem v korist, in Slovani, posebno pa Slovenci, nimamo nikakega povoda, niti želje, v prihodnje biti stopnjišče, po katerem bi Nemci, in naj bodo kakoršnikoli, stopali kvišku. Takega shoda se ne udeležimo več! — Da to ogorčenje ni ostalo skrito Nemcem, je prav dobro pokazal zadnji dan katoliškega shoda, kajti z nemške strani se je javno iz- reklo vprašanje, kaj bodo Slovani porekli k popolnoma nemškemu odboru itd. In zvečer pri odhodnem večeru v rotovski dvorani si čul samo o pravičnosti napram slovanskim na- rodom, da bi skoraj verjel: no, odslej nas čaka iz nemških rok sam med in sladkor. Čudno le, da se nekaterim ni dostavilo vabilo k temu večeru, kjer so se delile v spomin v posebnih tobačnicah smodke in smodčice. Morda so se bali, da ne bi se bilo preveč „kadilo“.

Nekateri udeleženci iz Koroške so se vrnili že v torek zvečer domov, večina pa v sredo zjutraj. Ogledali so si cesarski Dunaj, udeleževali se zborovanj, zabavljali zoper odi- ranje v hotelih, tožili o mučnem prevažanju iz dvajsetega v tretji okraj, govorili o Luegerju, o rotovski kleti in marsičem drugem, kar se vidi in paskusi na Dunaju, ter pridevali, da se katoliškega shoda na Dunaju ne udeleže več. Da bi bil vzel z Dunaja s seboj kdo kak globlji vtis, je popolnoma izključeno, kajti stvarni govori so bili za večino poslušalcev previsoki. Edini govornik, ki ga je preprosto ljudstvo res razumelo, je bil Kunschak, ki je govoril o delavskem vprašanju, dočim je na pr. Liechtensteina mogel razumeti le izo- braženec.

Peti vseavstrijski katoliški shod je mi- nil. Sklenilo se je mnogo, resolucije obsegajo cele pole, a da bo imel shod za nas Slovence, posebno pa koroške Slovence, kakih koristnih posledic, o tem zelo dvomimo. Udeležili smo se ga ter prišli do prepričanja, da bodo v pri- hodnje Nemci prirejevali svoje shode sami zase, brez naše soudeležbe, kajti zato, da bi se nas preziralo, zato nismo pripravljene žrt- vovati več časa in denarja. Ako se drugi Slo- venci in Slovani iz narodnega ponosa ne dajo

izrabljati, ne bomo se dali tudi mi. Takrat, ko se nam zagotovi popolna enakopravnost, takrat smo pripravljene tudi mi sodelovati, drugače pa ne. Za druge delati v svojo iz- gubo, kaj takega pač ne bo nihče pričakoval od nas. Dovolj imamo lastnih skrbi, dovolj imamo dela doma — storimo rajši tu svojo dolžnost, kajti lastna hiša nam je bližja nego tuja in če ne rešimo svoje, nam tuja ne bo odprla svojih vrat, najmanj pa nemška!

Iz celega članka veje bridka resnica. Kdor je čital poročila o tem shodu po neslo- venskih listih, tudi mora biti prepričan, da je vse res tako, kakor piše „Mir“, ki je v mir- nih besedah obsodil preziranje Slovencev in Slovanov sploh od strani nemških „katoli- kov“! — Ta članek pa tudi obsoja prav živo lažnjivega „Slovenca“, ki je motil Slovence s povsem zvitim, neresničnim poročilom o „ka- toliškem“ shodu na Dunaju. „Slovenec“ je po- ročal, kako se je povdarjalo tam gori na Du- naju, da katoličani ne poznajo razločka me- gosposkimi in med blapčevskimi narodi, sle- paril je s krščansko svobodo, z enakoprav- nostjo ter obetal zlate čase „katoliškega“ medu in mleka — v resnici pa so imeli nem- ski gospodje Slovence le za usiljenice. Prav se jim godi, kaj pa iščejo tam okoli Nemcev. Da bi le res kaj izdalo, kar je rekel „Mir“, nam- reč da Slovenci ne pojdejo več na take pri- reditve. Čas bi bil res že, da se vsi poštene Slovenci izogibljejo nemških limanic, katere jim nastavlja rimski „Slovenec“!

D O P I S I.

Iz Gorice. (Koncert „Pevskega in glasbenega društva“). — „Pevsko in glasbeno društvo“ je preteklo nedeljo prire- dilo svoj VII. koncert. Imelo je polno dvo- rano in hvaležne poslušalce. Povdarjali smo že večkrat vrline moškega in ženskega zbora in društvenega pevovodje g. Josipa Michla. Dasi izvajanje koncerta ne spada med naj- boljše društva, je bilo izvajanje v nedeljo boljše od zadnjega.

Orkester je izvajal svoje točke pod vod- stvom kapelnika g. pl. Benczur-ja, in posebno 8. točko ženjalnega francoskega skladatelja Berlioz „Faust-ova prekleter“ prav izorno.

Iskreno pozdravljamo nastop gospi- ce Pavle Treo. Komad, kateri si je izbrala, t. j. koncertni valček M. Moskowskega, spada med težje ter ga je gospica P. Treo izvedla na pamet gladko in pravilno. Pri igri ne kaže prave moči, kar bode deloma pripisati tudi instrumentu, ki je posebno v gornjih legah pretrd. Uplival je menda na gospico tudi prvi nastop, tako da se nam je zdela igra skoraj bojazljiva. Kaže pa skrbno tehnično vežbanje in razumevanje predmeta. Sploh je bila obr- njena pozornost gospi- ce bolj na pravilno izva- janje nego na izraz. Sicer pa tudi glasbeni proizvod sam na sebi bolj zahteva tehnike, in le pravi umetnik bi znal deti vanj življenja.

G. Pavli Treo je poklonilo društvo ob njenem prvem nastopu krasen sopek.

Dvořakova „Pesem češkega poljedelca“ je ena najlažjih skladb Antona Dvořaka. Pela se je dobro, ali s preslabim nuanciranjem pri forte in piano, ki daje temu delu močlj, hiba, ki se sme očitati možkemu in ženskemu zboru za vse točke večera. Kot uvodna točka je pri- merna in se je tudi primerno izvedla.

Nikakor nas ni zadovoljil nastop mo- škega zbora. Ljubka skladba „Lahko noč“ Hr. Vogriča, našega tolminskega rojaka, se je pela zadovoljivo, dasi ni bila izražena ljubkost in lehkota, ki je znak tej lirčni pesmici. „Spo- men-pjesma“ Antona Dvořaka pa je pre- cej težka za moški zbor in zahteva v prvi vrsti čustvenega izraza. Pesem se mora peti z žarom in glasovi se imajo zlivati iz nežnega piana do krepkega izliva čustev. Nastopajoči bas je pri obeh pesmih dvigal pretežno gla- sove; v tenorju ni bilo pravega stika glasov, kar upliva posebno pri pesmi, kakor je „Spo- men-pjesma“, jako nengodno, ako se pri višjih glasovih hoče siliti eden poleg drugega.

„Priroda i ljubov“ za ženski tercet in ženski zbor je bila, kolikor se tiče izvajanja, najboljša celega koncerta. Ženski zbor je raz- polagal — posebno alt — z res izbornim ma- terijalom. Tercet nas je prav očaral. G. Pavla Treo, ki je nastopila tudi kot pevka-solistinja v prvič, je pokazala mojstersko šolo prof. Hu- bada ter je svojo vlogo vprav ljubko predna- šala. Njen glas je prijeten, za koncertno dvo- rano dovolj močan, dasi nima krepkejšega zvenenja (timbre). Gospa Dereani, ki je imela precej kratko neizrazito ulogo srednjega glasu, je pokazala zato mil, prijeten glas, ki se je lepo zlivaj s sopranom in altom g. Po- nove. Dasi smo le-to že slišali nastopati kot solistinja, ni še nikdar pokazala krepkosti svojega glasu tako kakor pri tej razmeroma težki pesmi. — Razpolaga v istini z lepim so- lovim altom, ki kaže tudi dovolj vežbanja. Vse tri gospe so imele lep vspeh, občinstvo lep užitek.

Spremljajočemu zboru je manjkalo neko- liko ljubezenske strasti, katero hoče izraziti ta lep trio Čajkovskega.

Srbske narodne pesmi Mokranjca so bi- ser srbske narodne skladbe in ob enem tudi biser harmonizacije narodne pesmi. Te pesmi so se pele s največjim priznavanjem na pa- riški razstavi, kjer je muzikalni svet prav za- strmel nad krasoto priproste srbske pesmi. Dasi se je ta zbor precej dobro izvel v zad- njem delu, bi svetovali pevcem več pozornosti, finejšega nuanciranja in prelivanja v forte do najtanjšega piano. To velja posebno za sopran, ki je parkrat bil nekoliko netočen. Ena naj- imenitejših skladb za mešan zbor Dvořakov „Psalm 149“ se je izvajal krepko v skladu z orkestrom; ker zahteva „Psalm“ v prvi vrsti vznos in je vseskozi forte in fortissimo, so prišli tudi sveži in krepki glasovi moškega in ženskega zbora do splošne veljave.

Na glasovirju sta spremljala gg. Emil Eržen in E. Komel v obče priznanje.

Konečno bi si dovolili priporočilo pev- cem in pevkam, da kažejo več spontane di- scipline. Kedar pevec ali pevka tako velikega društva, kakor je pevsko in glasbeno društvo, stopi na oder, mora storiti to s ponosom ter pozabiti na veselilno dvorano in občinstvo. pred seboj. Vsa pozornost mora biti obrnjena na pevovodjo in pogled v njega vrpt. Ne na- pravi ugodnega utisa pevec, ki ves čas gleda v pisane note pred seboj, in še bolj ne- ugoden utis napravi pevka, ki svoje smehljaje namenja občinstvu in tako pozablja na točnost.

Ako ne moremo VII. koncerta prište- vati najboljšim društvenim, zakrivilo je ravno pomanjkanje te posebne spontane discipline. Dobrege pevca in pevko karakterizira pred vsem njegov nastop na odru in njegov mirni in samozavestni izraz discipline in zatopitev v čustvo, katero je skladatelj hotel izraziti po glasu. Pomanjkanje izraza in zlivanja glasov je vzelo pravo veljavo možkemu zboru, pomanjkanje pozornosti in točnosti ženskemu zboru. Kljub temu je moral nastop „Pevskega in glasbenega društva“ zadovoljiti tako ve- ščaka kakor navdušenega ljubitelja petja.

„Pevsko in glasbeno društvo“ pa je ven- darle lahko zadovoljno s tem koncertom in ponosno, da bi si je stavilo visoke cilje in se v njem dejanski bliža korak za korakom.

Domače in razne novice.

Imenovanja. — Simeon Lettich, vi- sodni svetnik, pridodeljen c. k. deželni so- dniji tržaški in voditelj c. k. okrajne sodnije, je premeščen v istem svojstvu na višo so- dnijo; Henrik Cazafora, c. k. svetnik pri deželni sodniji, je imenovan višim svetnikom pri isti sodniji v Trstu.

Finančni konceptni praktikant dr. Makso Böhm je imenovan finančnim konceptistom v X. činovnem razredu.

Premeščen je g. dr. Ščitomir Dolenc, c. k. sod. avskultant, iz Kobarida v Sežano. Na njegovo mesto v Kobaridu pride c. k. avsk. g. dr. Caneva.

V pokoj je stopil sodnijski pristav v Se- žani, g. dr. Biasotto.

Smrtna kosa. — V Renčah je umrl Josip pl. Degrazia, ki je bil izvoljen lani žu- panom, pa se je letos radi bolezni odpovedal.

V Gorici je umrl Jos. Gandolini, upokojeni stotnik. Truplo so prepeljali v Mošo.

V ponedeljek so pokopali v Gorici Miha Cvetrežnika, c. k. sodnijskega slugo, ki je umrl v starosti 56 let. K zadnjemu po- čitku ga je spremlilo „Slov. bralno in pod- porno društvo“ z zastavo. Bil je več let od- bornik tega društva.

Umrl je v Šmarjah pri Ajdovščini gosp. Adolf Kodrič, posestnik, star 60 let.

V Kobaridu je bil vnovič izvoljen županom večletni župan Josip Rakovšek, I. pod- županom Ivan Kurinčič iz Sužida, II. podžu- panom Anton Juretič iz Kobarida, III. podžu-

„Nadalje ne smem sprejeti nikogar razun gospoda ma- jorja Bartolomea Cavalcantija in njegovega sina.“

„Razumete, gospoda majorja Bartolomea Cavalcantija, moža iz najstarejšega italijanskega plemstva. Morda se spomi- njate ali pa morda tudi ne, da se čita to ime že v desetem spevu Dantejevega „Pepla“. Potem njegovega sina, mladeniča, ki je približno vaših let in vašega stanu in nastopi v pariškem svetu z milijoni svojega očeta. Major mi pripelje danes svojega sina Andreo, continua, kakor pravimo v Italiji mesto vicomte. Zaupa mi ga, da ga odgojim, če je kaj napraviti iz njega. Vi mi bodede pomagali, ali ni res?“

„Gotovo! Torej je ta major Cavalcanti vaš star prijatelj?“

„Nikakor ne; to je dostojen gospod, zelo uljuden in zelo diskreten, kakoršnih je v Italiji jako mnogo. Večkrat sem ga videl v Bologni, Florenci in Luki, in zdaj mi je javil svoj pri- hod. Znanci, katere dobi človek na potovanju, so poželjivi: na vseh krajih zahtevajo prijateljstvo, katero jim je človek slu- čajno enkrat neke izkazal. Kakor da bi omikani človek, ki zna z vsakomur, naj bode, kdor hoče, občevati kako urico, ne imel vedno v kakem oziru izjem! Ta dobri major Cavalcanti si hoče ogledati Paris, katerega je videl samo enkrat mimogrede, in to še v času cesarja, ko je šel tu z zmrzovat v Moskvo. Dam mu dober obed, on mi pusti svojega sina, obljudim mu, da bodem pazil nanj, pustim ga, da napravi vse mogoče neum- nosti, ki se mu jih bode zjubilo napraviti, in vse bode prav.“

„Izorno!“ pravi Albert. „Vidim, da ste kakšen mentor. Z Bogom torej! V nedeljo se vrneva. A čakajte, pisma od Franca imam.“

„Ah, res?“ pravi Monte-Cristo. „Ali mu še vedno ugaja v Italiji?“

„Mislim, da, vendar pogreša vas. Pravi, da ste bili vi seince v Rimu, kjer je zdaj vse temno in brezbarvno. Ne vem, če ne gre celo tako daleč, da trdi, da zdaj, ko ste odsotni, vi, tankaj dežuje.“

„Torej je svoje mnenje o meni izpremenil?“

„Nasprotno: ima vas za fantastičnega v najvišji meri, in baš zato vas pogreša.“

Ljubezni mladenič, za katerega sem se tudi živo zanimal takoj prvi večer, ko sem ga videl, da je v zadregi za večerjo in jo je sprejel od mene. Saj je to pač sin generala d'Epina?“

„Seveda.“

„Onega, ki je bil leta 1815. umorjen?“

„Od bonapartistov.“

„Tako je! Presneto, jaz ga ljubim! Ali se tudi zanj pri- pravi kak zakon?“

„Da, oženi se z gospico Villefort.“

„Ali je to res?“

„Kakor se pač jaz ožonim z gospico Danglars,“ odvrne Albert smeje.

„Vi se smejete?“

„Da.“

„Zakaj se smejete?“

„Smejem se, ker se mi zdi, da opažam pri njem prav tako malo veselja za to ženitev, kakor pri sebi za ženitev z gospico Danglars. Toda resnično, moj ljubi grof, midva klepe- tava o ženskah prav tako, kakor klepetajo ženske o moških; to je neodpušljivo.“

Albert vstane.

„Lepo vprašanje! Že dve uri vas nadlegujem, in vi ste tako uljudni, da me vprašate, če hočem že iti. Resnično, grof, vi ste najfinejši mož na svetu! In kako so naučeni vaši sluga! Zlasti gospod Baptistin! Nikjer še nisem videl takega človeka. Moji so taki, kakor da se ravna po slugah na odru, ki imajo povedati kako besedo, in zato pridejo povedat na rampo. Če torej odpustite svojega gospoda Baptistina, vas prosim, da me protežirate.“

„Mojo besedo na to.“

„Čakajte, to še ni vse. Priporočite me kar najboljšo svo- jemu diskretnemu majorju iz Luke, gospodu Cavalcante del Cavalcanti. In če bi slučajno nameraval oženiti svojega sina,

mu poiščite ženo, ki bode zelo bogata, zelo plemenita, vsaj po svoji materi, in čisto baronica po svojem očetu. Jaz vam po- magam, prof.“

„O, o,“ pravi Monte-Cristo, „to je vaš namen?“

„Da.“

„Pri moji duši, človek ne sme ničesar priseči.“

„Ah, grof,“ vsklikne Morcerf, „kakšno aslugo bi mi iz- kazali in kako bi vas ljubil še stokrat bolj, če bi ostal po va- šem posredovanju samec samo še deset let.“

„Mogoče je vse,“ odvrne Monte-Cristo resno.

In ko ga Albert zapusti, gre v svoj kabinet ter udari trikrat na zvonec.

Bertuccio pride.

„Gospod Bertuccio,“ pravi, „gotovo že veste, da priredim v sečoto v Auteuilu obed za več oseb.“

Bertuccio strese mraz.

„Pri tem se zanašam na vas,“ nadaljuje grof, „da uredite vse kar najlepše in najprimernejše. Hiša je zelo lepa ali jo je vsaj lahko napraviti zelo lepo.“

„Da bi se doseglo to, bi bilo treba vse prenarediti, kajti tapete, o stare.“

Torej prenaradite vse razun jednega prostora, namreč spalnice z rudečim damastom. Ta naj ostane čisto taka, kakor je.“

Bertuccio se pokloni.

„Tudi na vrtu ne izpremenite ničesar; pač pa napravite z dvoriščem, kar hočete. Bilo bi mi celo jako ljubo, če ga iz- premenite tako, da ga več ne bode poznati.“

„Vse možno hočem storiti, da zadovoljim gospoda; vendar bi me zelo pomirilo, če bi mi povedali gospod svoje namene glede tega obeda.“

„Resnično, moj ljubi gospod Bertuccio,“ pravi grof, „od- kar ste v Parizu, ste se čisto izpremenili. Postal ste omahljivi in sanjavi. Ali me več ne poznate?“

„Če bi mi hoteli povedati vsaj to, koga ste povabili, Eks- celenca!“

panom Franc Urbančič iz Kobarida, IV. podžupanom Ivan Gruntar iz Kobarida, V. podžupanom Franc Miklavč iz Kobarida in VI. podžupanom Ivan Volarič iz Svine.

Lahi zadovoljni z Gautschevo volilno reformo. — V poslanski zbornici je govoril v ponedeljek v imenu Lahov posl. Lenassi, rekoč, da so Lahi, ki so bili vedno za napredek in liberalne težnje, odločni sovažniki vsakega pravilnega, in tako tudi zastarelega sistema kurij, vsled česar simpatično pozdravljajo vprašanje splošne, enake in direktne volilne pravice. Njegova stranka je z izvajanjem ministerskega predsednika popolnoma in brez vsakega ugovora zadovoljna, in to ne samo o principu, kar se tiče uvedbe splošne volilne pravice, marveč tudi glede glavnega načrta, ki ga je napovedal ministerski predsednik. S posebnim zadovoljstvom je govornik pozdravil izjavo ministerskega predsednika, da se treba ozirati na narodne in kulturne sile raznih narodnosti. Specijelno se govornik nadeja, da se bo ob tem popolnoma oziralo na narodne interese Lahov ter da se jih ne bo preziralo, kakor se je to dogodilo glede vseučilišnega vprašanja. Mi nočemo prinašati žrtev in trpeti krivice. V takem slučaju se bomo branili z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago.

Tako je govoril Lenassi! Se pač vidi, kako prav umejo Lahi obljubljeni varstvo manjšin ter povdarek o narodnih in kulturnih silah. Če bi se izvedla taka reforma, kakoršno si misli Gautsch ob strani Nemcev in Lahov, potem bi nas grdo opeharili s splošno in jednako volilno pravico. Nevarnost, da nas opeharijo, pa obstoji, in če ne bo pravih moč, da bi jo odstranili, utegnemo pomniti uvedbo splošne in jednake volilne pravice kot bridko razočaranje!

„Sokolov“ Miklavč je nastopil sinoči „Pri zlatem jellenu“ zopet v prenapolnjeni dvorani. Videti je bilo nenavadno mnogo novih posetnikov, a manjkalo je mnogo starih, običajnih obiskovalcev narodnih prireditev, ker so bili gotovo disgustirani radi gnuče prejšnjih let.

Želeli bi bilo, da se priredi v prihodnje „Miklavčev večer“ v prostorih, kjer je mogoče dostojnejši nastop Miklavčev in je mogoče tako njegovo spremstvo (Faust, Mefisto, sv. Anton, nebeški pisar), da zabava odrasle med obdarovanjem in po obdarovanju otrok. — e —

Neznani tatovi so udili v noči na nedeljo v cerkev sv. Ivana v Gorici, razbili šipo nad kipom Matere božje, odnesli dva uhana, prizgali sveče, odprli tabernakelj, vzeli hostijo iz monštrance, jo ali pojedli ali vrgli proč, na mesto monštrance so položili križ, ponosnili cerkev, pobrali nekaj denarja, pa šli. — V Gorici je ponoči povsodi premalo policijskega varstva, zlasti še, ker je v mestu vedno vse polno prav nevarnih subjektov. Zadnji čas bi pač bil, da se varstvo pomnoži, potem se brez dvoma onemogočijo tako številne lumparije raznih malopridnežev.

Iz Kamenj na Vipavskem nam pišejo glede na to, da se je imenovalo v poročilu o tolovajstvu pri Rebku kot posledici „katoliške“

veselice tudi č. g. kaplana Vodopivca, da je ta miroljuben in dober mož, ki je že marsikaj pomiril, kar je razdražil župnik Kosec — hudobni duh da je le Kosec. Prav! Da se je moralo spraviti kaplana Vodopivca v zvezo s poročilom, naj se zahvali „Prim. listu“, ki ga je naslikal kot dušo cele veselice!

Oljaki mesine realke v Idriji prirede, na Maribor, praznik dne 8. decembra glasbeni in gledališki večer — na korist podpornemu društvu za idrijske dijake. Na vspredu so pevske in orkestralne točke in E. Gangla veseloigra s petjem v dveh dejanjih: „Občinski možje iz Devete vasi“. Začetek ob 7. uri. Z ozirom na dobrodelni namen se bodo preplatila hvaležno vsprejemala.

Bovški gozdni okraj združen s tolminkim. — Iz uradnega lista posnemamo, da je c. k. ministerstvo za poljedelstvo opustilo bovški gozdni okraj in ga združilo s tolminkim okrajem.

Tovorno blago za Trst na južni železnici, v prosti luki v žel. skladišču se od 4. t. m. zopet sprejema. Za Trst, prosto luko južne in dež. železnice se sprejema samo špirit v rezervoarjih in sladkor.

Popravek. — V notici o umoru na križpotu za pokopališčem smo pisali pomotoma, da so prizadeti pili v Komelevi gostilni v Krombergu, pili pa so v gostilni Komelevi (Kapč) v ulici Alpi Giulie, kar se tem potom resnici na ljubo popravlja.

Več delavcev iz aljdovskega okraja nam je poslalo dopis, v katerem se britko pritožujejo, kako slabo se ravna z njimi v času, če oboli, in sicer od zdravniške strani. Pravijo, da se ravna nečloveško z ubogo delavsko paro, da gorje delavcu, ki išče zdravniške pomoči z listkom kakega društva, itd. Končno pozivljejo poslance V. kurije, naj bi kaj ukrenili za ubogo ljudstvo. — Mi pristavljamo, da je poziv na poslance V. kurije brezuspešen, ker mu letijo vse druge muhe po glavi, samo ne kaka skrb za delavstvo — kar se tiče pritožbe o zdravniški pomoči, pa želimo, da se razmere premenijo tako, da ne bo več pritožbe!

Še enkrat „Lanovec“. — V prvič na Goriskem se je nastopilo pri uprizoritvi diletantske predstave z resno kritiko, kar mora vsakega človeka, ki sledi narodnemu gibanju v Gorici, prav iz srca veseliti. Je to jamstvo napredka. — Ako hočemo stvarno kritizirati nastop „Narodne prosvete“ ob priliki uprizoritve „Lanovca“, moramo se lotiti kritike dela samega, kakor je to storil kritik — a — v štev. 95. Predpogoj kritike izvajanja kakega dela je, da se napravi jasen pojem o delu samem.

Delo nemškega pisatelja Oto Ernsta ni bilo, kakor se trdi, tendenciozno. Je res, da morebiti nobena stran javnega življenja ni tako reakcionirana, kakor, kar sem že ponovno povdarjal, pravosodstvo in šolstvo, t. j. oni panogi, kateri najbolj segate v dejansko življenje vsakega naroda. Da je hotel pokazati Oto Ernst kot pripadnik nove struje veliko rano šolstva, je res; saj je temeljna naloga

drame že izza časa Grkov, vedno kazati na življenje. Posebne tendence pa Oto Ernst ni imel, ker je po mojem mnenju umetnik, recimo z drugim kritikom v „Soči“ „absoluten“ umetnik, ne relativen. Oto Ernst sicer ni bogsigavedi kaka velika prikazen na literarnem in dramatičnem polju. Novejša nemška literatura je priravnaje jo z novejšo francosko, rusko, angleško in italijansko precej v ozadju. Ista ne hodi novih potov in nova pota pridobiva iz angleškega, francoskega in ruskega. In ravno zaradi tega, ker je nastala zadnja desetletja na nemškem literarnem polju suša, je Oto Ernst tudi prišel do večje veljave, kakor bi mu ista šla. Ker se je lotil tako aktualnega predmeta, kakor je šola, pridobil si je naenkrat simpatije vsakega, ki stremi po napredku.

Igra, kakor sploh novejše, ki segajo v socialno življenje, nima mnogo dejanja in gibanja; zaradi tega pa je za izvajanje tem težja, ker je treba izraziti misli s markantnim nastopom in je kretanje in mimika ter vladanje glasu predpogoj dobremu igranju. Kakor hitro se pozabi na vodečo misel vsake uloge, postane cela igra mrtva in ne napravi utisa. Taka igra pa zahteva tudi občinstvo, ki zna slediti misel avtorja in igralca.

Da se je „Narodna prosveta“ lotila take snovi, kaže, da stremi za visokimi cilji. Le društvo, ki se ne zadovoljuje z efemerimi uspehi, katero zahteva od svojih članov težkega požrtvovalnega dela in od občinstva pa sodelovanje, le tako društvo je dejanski produktivno in zasluži ime „Narodna prosveta“. Ali je zavzemalo društvo to smer že iz prvega početka ali ne, je vse eno. S proizvodnjem „Lanovca“ je društvo manifestiralo to smer.

Ako hočemo kritizirati proizvodnjo „Lanovca“ na našem gledališču, moramo se vrniti, kakor rečeno, na avtorja.

(Pride še.)

Kdo je požrl denar, namenjen „Šol. Domu“? — Uredništvu „Soče“ v Gorici. — Z ozirom na vest, priobčeno v 93. št. „Soče“ v prilogi z dne 22. novembra 1905, pod naslovom: Kdo je požrl denar, namenjen „Šol. Domu“? zahtevamo, da se v smislu § 19. tisk. zak. priobči v postavnem roku, na istem mestu in z istimi črkami sledeči stvarni popravek: 1. Ni res, da so sov. rubijski diletantje preostali denar poletne veselice požrli; res pa je, da so ga izročili „Šol. Domu“ takoj drugi dan po veselici, za kar imajo potrdilo v rokah. — 2. Ni res, da so ukupili pevovodji zlato uro; res pa je, da so mu kupili zlato verižico s svojim lastnim denarom v znak hvaležnosti. V Sovodnjah, dne 1. decembra 1905. Za diletante: Jožef Čotič, Ivan Pelicon, Ludovik Lukežič.

Dostavek uredništva: Koliko je vreden ta popravek, se razvidi iz tega, da so bili skovali poprej že drug popravek, v katerem so govorili „s o“, sedaj pa pravijo previdno „s o“; govorili so o uri, sedaj pa o verižici. Ko so tako predrugačili popravek, so

nam izročili tega, ki smo ga tu priobčili. — Čudno pač, da šele sedaj prihajajo na dan s potrdilom „Šol. doma“! Saj se jim je očitalo nepravilno postopanje že zdavnaj. Ali jim morda „Šol. Dom.“ daje celo potuho?! — Kje pa je denar namenjen visokošolcem?! Naj pokažejo potrdilo o tem, potem jim bomo kaj verjeli — drugače velja v polnem obsegu trditev, da so požrli denar!

Po vspredu Miklavčevega večera pri Jellenu je g. I. Molek na dražbi za različna njegova darila nabral v gostilni pri Petelinu v veseli družbi K 3-58 za družbo sv. Cirila in Metoda.

To je odgovor! — Kup podlosti, zvitarji, starih pogretnih klobas, in pa — ker brez tega sploh ne morejo živeti! — udrihanja po g. Gabrščeku, to je odgovor v „Gorici“ na naš pred časom objavljeni povsem stvarni članek „Hotel Union“ — „Hotel Südbahn“. — Ljudje, ki ne znajo šteti do pet, se usiljujejo za velike finančnike, ki „svarijo“ ljudstvo! Po stari navadi so iztrgali iz raznih člankov stavke, ki imajo v celoti članka in v primeri s časovnim položajem drug pomen — čakali pa so z odgovorom jako dolgo, češ, da se tako vsaj deloma pozabi, kaj je bilo pravzaprav pisano v „Soči“. Stvarno ne morejo odgovorjati, iz udriharji in neosnovanih sumničenj pa gleda le resnica, da so skrajno nepošteno in naperjeno proti našemu napredku postopali, ko so bili uprizorili celo strastno gonjo proti „Südbahn“ in proti „Jellenu“. To stoji, in tega niso mogli izpodbiti, kakor tudi ostane resnica, da so naprednjaki v Ljubljani pomagali pri hotelu „Union“, klerikalci v Gorici pa na najzlobnejši način škodovali pri hotelih „Südbahn“ in „Jellenu“. To je razlika med jedrnimi in drugimi. — Sicer pa utegne še priti odgovor, prav zaslužen!

Trg sv. Andreja v ponedeljek je bil obiskan dobro. Vse je bilo živo po ulicah in trgih, in tudi kupčije niso bile slabe. Posebno dobro se je obnesel živinski trg. „Komedije“, kar jih je bilo sploh, so bile seveda tudi dobro obiskane. Konstatovati pa se mora, da nekdanjega trga sv. Andreja ni več.

Razgled po svetu.

Gospoška zbornica. — V debati 2. t. m. je izrazil grof Thun svoje začudenje nad izpremembo mnenja, ki se je izvršilo v času dveh mesecev med odklonitvijo nujnih predlogov v poslanski zbornici in najnovejšimi izjavami ministerskega predsednika glede volilne reforme. On vidi v tem dva razloga: programatično izjavo ministerskega predsednika o vprašanju volilne reforme, argument, ki sicer velja; na drugi strani pa demonstracije, ki so v zadnjem času postale intenzivne in ki so se večinoma izvršile na ulici in katerih pritisk je bil glavni povod, da je ministerski predsednik menjal svoje mnenje. Govornik je naglašal, da se tako temeljita izprememba parlamentarnega življenja zamore izvesti le korakoma. Govornik se boji, da ne bo vlada zamogla preprečiti, da se volilna reforma ne uvede

„To vem še komaj sam, in vam tudi ni treba vedeti. Lukul obeduje pri Lukulu, to je vse.“

Bertuccio se pokloni in odide.

XVII.

Major Cavalcante.

Niti grof niti Baptistin nista govorila neresnice, ko sta rekla Morcerfu, da obišče Monte-Crista ta major iz Luke, zaradi katerega grof ni mogel sprejeti Albertovega povabila k obedu.

Ura je bila sedem in gospod Bertuccio je odšel, kakor mu je bilo naročeno, že pred dvema urama v Autenil, ko obstane pred hišo izvošček, ki se kakor osramočen hitro oddalji, pustivši pred železnimi vrati moža, starega kakih dvainpetdeset let. Ta mož je bil oblečen v staromodno zeleno suknjo s črnimi našivi, katerih vrsta se zdi v Evropi nemisljiva. Široke hlače iz modrega sukna, precej dostojni škornji, katerih črnilo pa je bilo nedolžne vrste in ki so imeli, da bi bili fini, predebele podplate, rokavice iz divjega usnja, klobuk, ki je bil po svoji obliki podoben žandarskemu, črna kravata z belim ošivom, ki bi jo bilo, da je ni nosil njen lastnik iz proste volje, lahko smatrati za ogrljajočo: to je slikovita obleka moža, ki ta hip potegne za zvonec. Ko pride vratar, vpraša, če stanuje tukaj, na Elizejskih poljih štev. 30, grof Monte-Cristo, in ko dobi dovoljen odgovor, vstopi, zapre vrata za seboj in odide proti glavnim stopnicam.

Baptistin, ki mu je grof tujca opisal in je čakal v veži, ga spozna po njegovi oglati glavi, po njegovih na pol sivih lasih in po gostih sivih brkah. Tudi mož komaj pove svoje ime, ko že izve Monte-Cristo za njegov prihod.

Peljejo ga v najpriprostejši salon. Tu ga pričaka grof in mu gre naproti s smehljajočim obrazom.

„Ah, moj ljubi gospod,“ pravi, „bodite mi dobrodošli. Pričakoval sem vas.“

„Res,“ pravi major iz Luke, „vi ste me pričakovali, Eksce-lenca?“

„Da, bil sem obveščen, da pridete danes ob sedmih.“

„Obveščeni ste bili? O mojem prihodu ste bili obveščeni?“

„Čisto natanko.“

„Ah, tem boljše! Bal sem se, to vam moram priznati, da se pozabi na to malenkost.“

„Na katero malenkost?“

„Obvestiti vas,“

„O ne, gotovo ne.“

„Toda ali ste si svesti, da se ne motite?“

„Popolnoma.“

„Torej mene ste pričakovali nocoj ob sedmih, Eksce-lenca?“

„Vas, gotovo vas. Sicer se pa prepričajva!“

„O, če ste pričakovali mene,“ pravi major iz Luke, „je to čisto nepotreben trud.“

„Vendar je treba gotovosti,“ pravi Monte-Cristo.

Majorju iz Luke se vidi, da pride v majhno zadrego.

„Čujte,“ pravi Monte-Cristo, „ali niste vi gospod marki Bartolomeo Cavalcanti?“

„Bartolomeo Cavalcanti,“ ponovi tujec, „tako je.“

„Bivši avstrijski major?“

„Ali sem bil major?“ vpraša stari vojščak boječe.

„Da,“ odvrne Monte-Cristo, „major ste bili. Ta naslov imajo na Francoskem častniki, kakoršen ste bili vi v Italiji.“

„Prav,“ pravi mož iz Luke, „nič drugega ne želim, a saj razumete...“

„Sicer pa ne prihajate k meni iz lastnega nagiba,“ nadaljuje Monte-Cristo, „ampak nekdo vas je poslal k meni.“

„O, to je popolnoma res.“

„Izvrstni abbé Busoni?“

„Tako je!“ vsklikne major radostno.

„Ali imate pismo od njega?“

„Tukaj je.“

„Ej vraga! Glejte, glejte! Dajte mi ga vendar!“

In Monte-Cristo vzame pismo, katero odpre in čita.

Major ves začuden opazuje grofa ter se z velikimi očmi ozira po sobi, vračaje se s pogledi vedno zopet na gospodarja te sobe.

„Tako je — ta dobri abbe, Major Cavalcanti, visok patricij iz Luke, potomec Cavalcantijev iz Florence,“ čita Monte-Cristo glasno, „ki ima pol milijona letne rente.“

Monte-Cristo dvigne oči od papirja in se pokloni.

„Pol milijona na leto,“ pravi. „Vraga! To je mnogo, moj ljubi gospod Cavalcanti.“

„Ali je zapisano pol milijona?“ vpraša major.

„Črno na belem. In o tem ni dvomiti, kajti abbé Busoni pozna boljše nego vsakdo drug vse velike hiše Evrope.“

„Naj bode torej pol milijona, pravi Italijan, „toda nisem mislil, da je stvar tako obsežna.“

„Ker imate intendanta, kateri vam krade; kaj hočete, moj ljubi gospod Cavalcanti, s tem se mora človek sprijazniti.“

„Po vas mi stvar postaja jasna,“ pravi Italijan resno, „in tega malopridneža odpuštam iz službe.“

Monte-Cristo čita naprej:

„In ki mu manjka, da bi bil srečen, le jedno.“

„O moj Bog, da, le jedno,“ pravi Italijan z vzdihom.

„Namreč da najde iskreno ljubljenežnega sina.“

„Iskreno ljubljenežnega sina!“

„Kateraga so mu ukradli v njegovi mladosti sovražniki njegove hiše ali cigani.“

„V starosti petih let, gospod grof,“ pravi Italijan z globokim vzdihom in s pogledom, uprtim proti nebu.

„Ubogi oče!“ pravi Monte-Cristo.

Nato nadaljuje:

„Jaz mu vračam upanje, da, življenje, gospod grof, s tem, da sem mu naznanil, da mu tega sina, katerega že petnajst let išče zastoni, vi lahko pripeljete nazaj.“

tudi v deželne zbornice, ter je dejal, da se državno krmilo ne nahaja več v rokah krmilarja, ki ima stalne cilje pred očmi. Knez Karol Aueršperg je dejal, da je vlada odgovorna za bankrot obstoječega parlamenta, ker pričakuje od njega, da obnovi odklonjeni dualizem. Govornik je očital vladi, da so se sodelovanjem oblastelj po vsej Avstriji in specijelno pred parlamentom na Dunaju vršili nezakoniti sprevedi, rekši, da ni to nikak dokaz za moč in oblast, ako se pod kako besedo privede na ulice nekoliko tisoč ljudi, pač pa je to znak velikega straha vlade, ako dopušča tako nezakonitost. Treba bo vsprejeti boj proti socijalni demokraciji, toda to ne bo boj proti pravicam ljudstva, marveč proti politični stranki, ki hoče sama gospodovati v državi, katere eksistenco pa tuji. Dvorni svetovalec Lamasch je izjavil, da je pod pogoji in omejitvami za volilno reformo, ki jo namestila vlada. Prvi pogoj bi bil, da pokaže vlada popolno stanovitnost in odločnost nasproti vsem poskusom nasilja in groženj. Govornik je pokazal na praktične razloge, radi katerih je on za volilno reformo, zlasti je potrebno, da se ustvari parlament, zmožen za delo. Karol Matuš se je izjavil za razširjenje volilne pravice na najširji podlagi ter da je kakor prepričan avtonomist mnenja, naj ima vsak deželni zbor pravico, da sam sklepa, kako naj bo sestavljen. Ernest Plener dvomi, ako bo naš slabi parlament zamogel izvesti veliko vprašanje volilne reforme. Govornik je pokazal na nasprotja, ki obstojajo glede uvedbe splošne volilne pravice med Avstrijo in drugimi deželami ter je naglašal, da se v Avstriji ne zamore nikdar uvesti taka volilna pravica, ki ne bi v dovoljni meri zagotovila zgodovinske stališča Nemcev. Govornik je izrazil bojazen, da se vsled nameravane volilne reforme nasprotja med posameznimi narodi še bolj poostre, ko se bodo zmerni elementi umaknili radikalnim elementom. Grof Pininski je v imenu poljskih členov gosposke zbornice izjavil, da je on v obče za razširjenje volilne pravice, zahteva pa, da se Poijakom zagotovi avtonomistično stališče tudi pri novi volilni pravici. Knez Schwarzenberg je očital vladi, da ni mogla preprečiti, da se je v Pragi gosposka zbornica javno zasmehovalo in da se je povečevalo rusko revolucijo ter da ni vlada zvala mirne državljane braniti napram terorizmu socijalnih demokratov.

Ministrski predsednik baron Gautsch je izjavil, da je bil že naprej prepričan, da bo vladi premagati mnogo težav in da se jo bo mnogo napadalo. Zlasti so govorniki očitali dvoje vladi. Prvič slabost vlade nasproti demonstracijam in njihove posledice, parlamentarne izjave v vprašanju volilne pravice. Vlada more biti napram tem očitanjem povsem mirna. Ako ni vlade dne 28. novembra rabila nekakih sredstev, ni šlo za tem, da nekaj prepove, oziroma dovoli, ampak zato, bi-li bila uporaba oblastvenih sredstev potrebna, da prepreči demonstracijo, ki se je vršila povsem mirno, in bi se li ne bila uporaba sile mogla označati kakor napačna, ako bi se bila zgo-

dila kaka neureča, ako bi bilo obžalovati pogin mnogo ljudi. Ministerski predsednik je naglašal, da je vlada prepričana, da ni možno več zadrževati rešitve volilne reforme. Vlada bo korakala naprej na potu razširjenja volilne pravice. Ministerski predsednik je svoja izvajanja zaključil z izjavo, da je njemu povsem jasno, da je treba napredovati po navedenem potu. On noče drugega nego veličino svoje domovine in mir narodov.

Državni zbor. — Debatà o volilni reformi se nadaljuje.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu naznanja, da se je prelozilo za dan 2. t. m. do ločeno slavnostno zborovanje na dan 7. t. m. ob 8. zvečer v Kaubetovi restavraciji, Heinrichstrasse 8.

Pred Prešernovim spomenikom v Ljubljani je bila v nedeljo velika manifestacija v spomin 105 letnice rojstva našega pesnika. Zbrala se je nešteta množica okoli 11. ure dop. pred spomenikom, pred katerim je govoril jur. Mencinger. Pred spomenik je bilo položenih več vencov.

18 kvintalov kotrama se je razlilo v ponedeljek po Borznem trgu v Trstu. Ko so ga peljali iz obč. plinarne, se je snelo kolo, na kar se je voz zvrnil ter kotram razlil. Tramwajski promet tam je bil ustavljen.

Vrat si je prerezal z britvijo v Trstu 47-letni Fr. Bagatelj. Rane so nevarne. Prenesli so ga v bolnišnico.

Radi goljufije so aretirali v Trstu blagajnika gradbene tvrdke Kupka-Orgelmeister-Supančič, bivšega magazinerja te tvrdke in nekoga slugo. Slepavili so tako, da so devali v račne več dni nego jih je bilo v resnici.

Napadli so neznan roparji v Trstu v nedeljo zvečer v ulici Sv. Filipa Al. Valentinčiča, ga držali trdo ter mu pobrali 96 K; potem so pobegnili.

Vzmemirjajoče vesti. — 4. pehotni polk, 4. bosenski polk, 14. lovski polk in železničarski polk so dobili povelje za odhod, 5. dragonski polk (Slovenci) v Dunajskem Novem mestu pa ukaz, naj bo pripravljen za odhod na Češko. Trije eskadroni so že šli v Prago. Povsodi na Češkem pa vlada mir! 13. in 56. polk iz Krakova in 18. polk iz Olomuca imajo ukaz za odhod v Prago. Cesarški lovci v Solnogradu so pripravljeni za odhod v Prago ali Budimpešto, pešpolk v Lincu najbrže za Budimpešto.

Pravijo, da je med Čehi veliko gibanje, naperjeno proti Nemcem!

Francoski senat je sprejel ločitev cerkve od države. S tem je izveljave konkordat iz leta 1802., sklenjen med Napoleonom I. in papežem Pijem VII.

Nemški cesar je bolan, in sicer v levem ušesu tako, da bo treba operacije. Operiral ga bo neki angleški specialista.

Zanimiva poročila razprava. — Pred porotniki v Krakovu se je vršila te dni razprava proti 6 moškim iz vasi Brzocko. Tam poleti so bile v cerkvi pridige, h katerim so hodili vsi va-

ščani, samo neki Fr. Legutka ni hotel iti. Duhovnik se je jezil radi tega ter jih pozval, naj ga spravijo v cerkev. Šli so, in ko so ga našli v cerkvi, so ga zvezali trdo, mu utaknili ruto v usta, vrgli na voz ter odpeljali v cerkev. Državno ptavdnistvo jih je tožilo radi javnega nasilstva. Pred poroto so povedali, da so postopali tako, ker so umeli župnikove besede v takem smislu! Sodnija jih je obsodila v majhne kazni.

25.000 dolarjev za štiri prste. — Stroj v podjetju Broadway Central Hotel v Newjorku je odtrgal delavki L. Flanagan štiri prste. Prišlo je do sodnijske razprave, pri kateri je bila trdka obsojena plačati delavki Flanagan odškodnine 25.000 dolarjev. Ko je slišala delavka razsodbo, je bila tako ginjena, da se je onesvestila.

Demonstracija velevladstij proti Turčiji. — Dunajska revija „Der Weg“ se bavi obsirno z okoliščinami, da je prav avstrijski viceadmiral Ripper poveljnik brodovja, katero demonstrira proti Turčiji. Med drugim pravi: Nemčija se sploh ne udeležuje te „demonstracije“, ampak jo le „moralno“ podpira, ker se noče zameriti sultanu radi svojih želja glede bagdadske železnice. Anglija je tudi pripravljena puščati sultana na miru, ako bi le hotel ustreči njenim prizadevanjem v Arabiji. Tudi Francija daja razumeti sultanu, da bi dala govoriti s seboj, ako Turčija dovoli primerno odkupnino. Na kratko povedano: to je prava banda izsiljevalcev, ki se je tu sešla. Vsakdo pa si hoče ohraniti možnost, da se umakne od demonstracije, ako bi tako kazalo. Drugače je z voditeljem demonstracije: on ne sme nazaj, ako se noče kompromitirati! To je bil brzokone vzrok, da so Avstro-Ogrski poverili vršno poveljstvo! Poleg tega so se morda tudi nadejali, da s tem omrazijo Avstrijo pri Turčiji še bolj, nego je že obsovržena in da se s tem rešijo avstrijskega trgovskega konkurenta. Če bi bila Avstrija na svetovno-političnem polju tekmeč, ki se ga je res treba bati, potem najbrže ne bi bili s podeljenjem vrhnega poveljstva nad demonstirajočim brodovjem priznali „pretežnost avstrijskih interesov“. Vsled vsega tega pripodablja „Der Weg“ našo Avstrijo z evnuhom, ki se je bahal: „Glejte, kako zaupanje uživam jaz na dvoru: povorili so mi nadzorstvo nad haremom!“

Volitve v Brnu. — V soboto so bile v Brnu volitve v 4. volilni kuriji. Volilcev je 21.000; prišlo jih je volit 16.784. Izvoljenih je 5 kandidatov nemških soc. demokratov in 4 kandidatje nemških meščanskih strank. Češki soc. demokratje so imeli svoje kandidate; pri volitvah so si stali sovražno nasproti.

Dogodki na Ruskem. — Glasom poročil iz Petrograda je ustavljen promet podmorskega brzojava v Dansko. Tudi brzojavni promet s Finsko je pretrgan. Brzojavni uradniki na železnicah se branijo vsprejema vladae in privatne brzojavke. Izjavljajo pa, da hočejo še odpošiljati brzojavke, ki se nanašajo na pro-

met vlakov. Ako brzojavni uradniki to službo ustavijo, se mora ustaviti tudi promet vlakov. — Vse napredno časopisje zahteva, da odstopi minister vnanjih stvari, Durnovo, ki je odgovoren, da se je položaj poostрил. Splošno se govori, da se bodo v prihodnjih dneh vršili veliki dogodki. Socijalni demokratje in revolucionarji hočejo uporabiti to priliko, da proglasijo splošni štrajk na vsej črti. Vlada je sklenila, da brezobzirno uduš vse upore.

Dvorni uradniki priznavajo, da se je na dvoru pripetilo nekaj izrednega. Dvorno ministerstvo noče ničesar izpovedati, vendar se oficijozno pritjuje, da se je med gardnimi častniki razkrila zarota zoper carja in da je neki veliki knez kompromitovan. — Druga vest pa pravi, da je veliki knez Dimitrij Konstantinovič ranil carja na roki. Veliki knez Vladimir je odpotoval v Pariz. Tudi ostali veliki knezi odlagajo svoje službe ter se selijo v inozemstvo. — Tretja vest pa govori, da se je neki veliki knez hotel s pomočjo socijalistov proglasiti za diktatorja ter carja zapreti. Načrt pa je bil izdan, nakar je bilo v raznih polkih aretovanih 259 oseb. — Edini kozaki so še zanesljivi, zato pa se bodo baje vsi kozaki polki, 450.000 mož, mobilizovali.

Književnost.

„Knajpovec“ prinaša v svoji decemberski številki tako-le vsebino: Kaj nas dela bolne? Spanje. Potreba in korist racionalnih telesnih vaj. O skrnini. Nagluhost v šoli. Muhe posredujejo bolezn. Srce kolesarja. Fizična dednost. Jabolko. Prva pomoč pri nesrečah brez vidne zunanje poškodbe. Raznoterosti. — Kakor se vidi, mnogovrstno gradivo.

Uredništvo in upravnštvo pravi v vabilu na naročbo: Z današnjo številko sklepamo drugi letnik „Knajpovca“. Gg. naročniki so se prepričali, da naš list resno in premišljeno izvršuje nalogo, ki si jo je postavil. Izključili smo vse poskuse kakega mazaštva in šarlatanstva z imenom Knajpovim ter ustvarili list, ki naj bi bil v korist in čast slovenskemu narodu.

In z enakimi stremljenji nastopamo svoj tretji letnik ter vabimo v svoj krog vse prijatelje in somišljenike s prošnjo, naj bi nas podpirali tudi v bodoče. Naročnikov imamo še vedno premalo, da bi mogli v večjem obsegu skrbeti za napredek našega lista. Ako bi vsak naročnik pridobil vsaj še jednega, pa bi bilo naše delo veliko lepše, obsežnejše in popolnejše! Kdor je torej res prijatelj dobremu listu s Knajpovim imenom, naj nam pridobi novih naročnikov med svojimi znanci.

Cena ostane tudi znanprej le po 3 K za celo leto.

Z ozirom na to, da se bomo držali tudi v prihodnje načela, da treba naročnino naprej plačevati, prilagamo današnji številki nakaznico s prošnjo, da se iste vsakdo posluži za obnove naročnine za prihodnje leto.

Dose lanja dva letnika prodajamo vezana po 3 K, s poštnino K 3-20.

Mož iz Luke pogleda Monte Crista z nepopisljivim izrazom nemira.

„Jaz storim to lahko,“ pravi Monte Cristo. Major se pomiri.

„Ah, ah,“ pravi, „torej je bilo pismo čisto resnično?“

„Ali dvomite o tem, ljubi gospod Bartolomeo?“

„Ne, ne, nikakor ne! Kako vendar? Tako resen mož iz spoštljivega stanu duhovščine, kakor je gospod abbe Busoni, bi si ne dovolil take šale; toda, Ekscelenca, vi še niste čitali vsega.“

„Ah, res je,“ pravi Monte Cristo, „še neki post-scriptum je tukaj.“

„Da,“ ponovi mož iz Luke, „neki post-scriptum.“

„Da ne pride major Cavalcanti v zadrego in bi moral iskati denar pri t. j. arju, mu dajem za potovanje menico za dve tisoč frankov, a za drugo mu izplačate vi onih osemindeset tisoč frankov, katere še dolgujete meni.“

Major sledi vidno nemiren temu pripisu s svojimi očmi.

„Prav,“ reče grof.

„Prav, je rekel,“ zamrmra mož iz Luke.

„Torej... gospod...“ pravi nato glasno.

„Torej?“ vpraša Monte Cristo.

„Torej ta post-scriptum...“

„Ta post-scriptum?“

„Je napravil na vas isti ugodni vtis kakor vse ostalo pismo?“

„Gotovo. Abbe Busoni in jaz imava med seboj stalen račun; ne vem, če sem mu dolžan natanko osemindeset tisoč frankov, a na par bankovcev midva ne gledava. Ah! Vi, moj ljubi gospod Cavalcanti, torej pripisujete temu pripisu veliko važnost?“

„Priznati vam moram,“ odvrne Italijan, „da sem popolnoma zaupal zagotovitvi abbéja Busonija in nisem jemal s seboj denarja. In če bi mi bil zdaj usahnil ta vir, bi bil v Parizu v veliki zadregi.“

„Ali more mož, kakoršen ste vi, sploh priti v zadrego?“ vpraša Monte Cristo. „Vi se šalite!“

„Vraga, če pa človeka nihče ne pozna!“ pravi major.

„Toda saj vas poznajo.“

„Da, poznajo me tako...“

„Nadaljujte, ljubi gospod Cavalcanti!“

„Tako, da mi izročite onih osemindeset tisoč frankov.“

„Na vašo prvo željo.“

Major pogleda grofa z izbuljenimi očmi.

„Toda sedle vendar,“ pravi Monte Cristo. „Resnično, jaz lepo sprejemam goste; že celo četr ure vas pustim, da stojite...“

„Zaradi tega se ne vznemirjajte.“

Major potegne k sebi fotelj in sede nanj.

„Torej,“ pravi grof, „s čim vam lahko postrežem? Ali želite kozarec xeresa, porta ali alicanta?“

„Ko že nočete drugače, bi pil alicante; to mi je najljubša pijača.“

„Jaz imam izvrstnega. In zraven nekoliko biskvita, ali ni res?“

„Ker želite tako, zraven nekoliko biskvita.“

Grof pozvoni, Baptistin vstopi.

Grof mu gre nasproti.

„Torej?“ vpraša tiho.

„Mali mož je tukaj,“ odvrne komornik tudi tiho.

„Prav, v katero sobo ste ga peljali?“

„V modri salon, kakor ste naročili, Ekscelenca.“

„Izvrstno; prinesite alicantskega vina in biskvita.“

Baptistin odide.

„Resnično,“ pravi Italijan, „mene skrbi, ker vam delam toliko sitnostij.“

„Bab, pustite to!“ pravi Monte Cristo.

Baptistin prinese dva kozarca, vino in biskvit.

Grof napolni jeden kozarec in vlije v drugega le nekaj kapljic tekočega rubira, ki je bil v steklenici, pokriti s pajčevinami in vsemi drugimi znaki, ki kažejo starost vina z večjo gotovostjo kakor starost človeka gube na obrazu.

Major se ne zmoti, kateri kozarec je njegov, in vzame polnega.

Grof ukaže Baptistinu, naj postavi vse tako, da se major, ki dene kozarec na ustnice, pokusi vino na način kakor poznavalci vina in vtakne z vidno slastjo v kozarec biskvit, lahko posluži po poljubnosti.

„Torej, gospod,“ prične znova Monte Cristo, „vi stanujete v Luki, ste bogati, ste iz odlične rodbine, uživajte splošno spoštovanje in imate vse, kar lahko napravi človeka srečnega?“

„Vse, Ekscelenca,“ pravi major z biskvitom v ustih, „vse, kar si le morem želeči.“

„In manjka vam samo jedno?“

„Samo jedno,“ pravi Italijan.

„Namreč da najdete svojega sina?“

„Ah,“ pravi major in vzame drugi biskvit, „a to obćntim jako bridko.“

Vrli major dvigne pri teh besedah svoje oči proti nebu in poskusi vzdihniti.

„Zdaj mi povejte, moj ljubi gospod Cavalcanti,“ pravi Monte Cristo, „kako je bilo vse s tem tako bolestno pogrešanim sinom? Prej se mi je namreč reklo, da niste bili nikdar oženjeni.“

„Tako se je mislilo, gospod grof,“ pravi major, „in jaz sam...“

„Da,“ pravi Monte Cristo, „in vi sami ste provzročili to mnenje. Mladosten greh, o katerem niste hoteli, da bi ga izvedel svet.“

(Dalje pride.)

Koledar za kmetovalce 1906. — Ravno kar smo dobili novo prepotrebno gospodarsko knjigo. Tvrda I. Bonač v Ljubljani je izdala jako pripravno ročno knjižico „Koledar za kmetovalce“, katero je strokovno sestavil g. mlek. nadzornik J. Legvart. Vsi drugi narodi že imajo take žepne kmetijske zapisknike, le slov. narod je bil izjema. Naprednejši posestniki so se posluževali nemških koledarjev, kateri so ne le jako dragi, ampak tudi zelo pomanjkljivi in ne za naše razmere pisani. Naš koledar je pa izborno sestavljen, tako, da bode vsakemu vzoren svetovalec v vseh gospodarskih zadevah. Vsebinska je: Koledar za l. 1906., pošne določbe, živinoreja, mlekarstvo, vinoreja, kletarstvo, sadjereja, živinozdravilstvo, različne za kmetijstvo važne postave, različne tabele za merjenje lesa, poseben zapisnik za knjigovodstvo in vpisovanje delavcev, zapisnik za beležke itd. Knjižica je jako okusno in pripravno v močno črno platno vezana. Upamo, da bode ta knjižica veliko pripomogla v povzdigo našega slov. kmetijstva in jo vsakomur toplo priporočamo. Cena koledarju je samo K 1.80, s pošto 2 kroni, in opozarjamo na današnji inserat.

Razpis lova.

V katastralni občini Gorjansko se razpisuje lov za šestletno dobo t. j. za čas od 1. maja 1906. do 1. maja 1912. Ponudbe sprejema županstvo v Gorjanskem, kjer se izvedo tudi druge podrobnosti oddaje.

dne 4. decembra 1906.

Županstvo Gorjansko.

Hiša v Čepovanu

je na prodaj — hiš. št. 54. — in sicer sredi vasi; hiša stoji tik ceste, pripravna je za vsako kupčijo. Cena se izve pri lastniku.

A. vd. Berini - Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K — 56, — 64, — 72, — 80, — 88, — 96, 1.12, 1.20, 1.36, 1.44, 1.60, 1.80, 2.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnino prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Previ vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Ji

ne dobiš za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za dosego nežne polti boljšega in uspešnejšega zdravilnega mila, nego je preizkušeno Bergmannovo lilijno mlečnato milo Bergmann & Co., Dečín ob Labi.

Prodaja kos po 80 vin.

JOSIP ZORNIK

Gorica.

Kdor ljubi kakao in šokolado, temu bo priporočil:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Priprava samo s kremo

Ivan Hoffa

in s levo varstveno znamko.

Zavoj po 1/4 kg 90 vinarjev

1/4 60

Dobiva se povsod.

„Ne klici vrage!“ Izvirna šaloigra v enem dejanju po 50 stot., po pošti 10 stot. več.

„Trije tički.“ Burka v 2 dejanjih po 60 stot., po pošti 10 stot. več; vdobiva se pri pisatelju in založniku Jaki Štoka v Trstu (Narodni dom) pri A. Gabršček v Gorici in L. Schwentne, v Ljubljani.

!! NOVOST !!

Radirka „Rapid“

Radira črnilo, tuš in tiskarsko črnilo brez kvariti papir.

Se dobiva v slovanski knjigarni A. Gabršček v Gorici.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

priporoča svojo

ново knjigoveznico

moderno urejeno ter preskrbljeno z vsemi potrebnimi stroji.

Sprejema naročila na

— elegantne in fine vezbe knjig, —

protokolov, map ter izvršuje vsa v knjigovežko stroko spadajoča dela.

Izdelek ukusen in po zmernih cenah.

Zemljevid

poknežene grofije Goriško in Gradiško s Prstom in okolico

narisal E. Bombig

izdala in založila Slovanska knjigarna A. Gabršček v Gorici.

Nategnjen na platno s palicama zgoraj in spodaj (obseg 90×130 cm) s poštnino vred K 9.—

Isti zemljevid ukusno opremljen z oglasi narodnih tvrdk, tudi na platno in s palicama, s poštnino vred K 5.—

Največja zaloga slik

v modernih in antiknih okvirjih, — umetniške vrednosti. — Slike prvih slovanskih slikarjev. — Nabožne slike slovečih slikarjev. — Francoske, angleške in ameriške gravure velike umetniške vrednosti v okvirjih po želji odjemnikov.

Razstava slik v l. nadstropju, v prostorih tiskarne.

Knjigarna in trgovina z umetninami A. Gabršček v Gorici.

Zgubil se je med vožnjo od kolodvora do ceste Frana Josipa št. 18. zavoj, v katerem je bilo 10 raznih dežnikov in solčnikov z zlatimi in srebrnimi držaji v vrednosti 400 kron. Pošten najditelj naj prinese imenovan zavoj k gospej Mariji pl. Ritter Weiseneck na cesti Frana Josipa št. 18., kjer dobi postavno nagrado.

Prva konsumna zaloga olja

Henrik Curiel

Tekališče Jos. Verdi 42. GORICA Tekališče Jos. Verdi 42.

Specialiteta oljkega olja

Jedilno olje

Srednje vrste à 32 kr. liter	
fine	36
iz Istre	40
Corfu	48
Bari	56
Molfette	64
Provence	72
Monte	
S. Angelo	80
Lake	96

Sprejemajo se naročila v posodah od 5, 10, 15 litrov, katere se prepusti stranki, dokler jih rabi.

Brezplačno pošiljanja na dom.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške plnce, police itd.

podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalno jestvin.

V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Jehmanovega in Majdičevega mlinca, dalje imam različne pijače kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrjanski rofošk, kavo in vina, liče družbe sv. Cirila in Metoda, testenine Žnidaršič & Valentič itd. Več vrst olja.

Pošilja se po pošti najmanj 5 kg.

Josip Kutin

v Gorici. — Semenška ulica št. 1.

Največja iznajdba

novoga stoletja!

Samo gld. 2.55 stane

ravnokar izšla nikljasta remont. žepna ura z znamko „System-Roskopf Patent“ 36 ur iduća s svetilnim kazalcem sekund, do minute natančno iduća s 8-letnim jamstvom. Jedna eleg. verižica za uro in 6 privezkov je pošlje zastonj. Ako ne ugeja se vrne denar, ter se izključen riziko. Razpošilja proti povzetju ali proti napreplacilu

M. J. HOLZER

= tovarna in zaloga ur in zlatin na debelo =

Krakov. Avstrija Diletog. 73, St. Sebastian. 26.

Zalagatelj c. kr. držav. uradnikov.

Ilustrovane cenike franco in gratis.

ISUŠE SE POTNIKE.

Jednaki inserati so ponarejeni.

Pri naročilu 10 žepnih ur, pošljem jedno uro zastonj.

Gorica • Gorica

Hôtel

„pri zlatem jelenu“

v trgovskem središču nasproti nadškofijski palači. — Sobe za prenočišča po zmernih cenah. — Velik jedilni salon, poleg stekleni salon s teraso. — V poletnem času prijeten vrt z verando. — Sobe za klube, društva, za sklenjene družbe. — Izborna kuhinja. — Domača in ptuja vina. Izvirno pilzensko »prazdroj«-pivo.

Odlikovana pekarija in sladničarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače, birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.
V svojem „Trgovskem Domu.“
TELEFON ŠT. 80.

Hranilno vlogo obreštuje po 4%, večje, stalno naložene najmanj na jedno leto, po dogovoru — Sprejane knjizice drugih zavodov brez iz gube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.
Posojila daje na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje
Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 31. decembra 1904:

Deleži: a) podpisani K 1.058.400—
b) vplačani 319.684—
Dana posojila 1.900.302—
Vloge 1.991.340—

Ako hočete zares

kupiti, vedno solidno in lepo blago po primerno nizkih cenah in se ne pustiti samo radi nizkih cen slepiti, Vam morem s prepričanjem zagotoviti, da se blagovolite obrniti zaupno, v Vašo popolno zadovoljnost, ob vsaki potrebi do domače tvrdo

J. ZORNIK — Gorica
sedaj Gosposka ulica št. 10.

ki nudi največjo zalogo vedno zadnjih novosti krasnih okrasov za obleke perila in ovratnice za gospode, solčnikov, dežnikov, svil, modercev, predpasnikov, pasov itd.

— Zalega vseh potrebščin za g. šivilje in krojače. —

„Goriško vinarsko društvo“

(vpisana zadruga z omejeno zavezo)

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

z Brd, z Vipavskega in Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje.

Uzorke vin pošilja na zahtevo. Cene zmerne, postrežba točna in rečna.

Sedež društva: Gorica, ulica Barzellini 22.

Lepa hiša

in velik kos zemljišča, pri hiši lep vinograd z novimi trtami, kjer se pridelava 50 hl vina — tik šempeterske ceste — je prav po ugodni ceni

na prodaj.

Ponudbe na hiš. št. 225. Volčja draga pri Šempetru.

5 kron in še več-zasluzka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

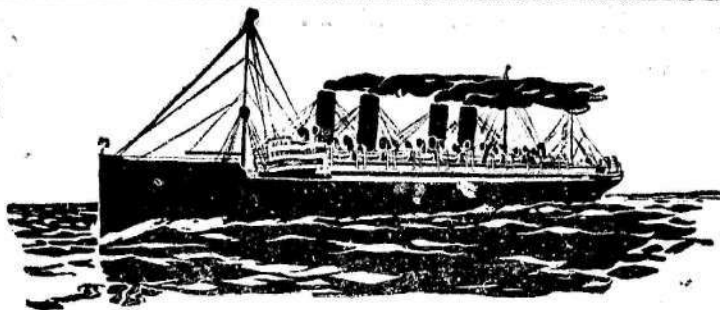

Iščejo se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celo leto. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za pletenje Tomáš H. Whittick & Co — Praha trg sv. Petra 7. I. 434. — Trst, ul. Campanile 13—434.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekernorska vožnja traja samo 5 — 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edno na pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Pos reža poštena, rečna in solidna. Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kak r Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZOR!! BERITE!!

KOLENDAR za KMETOVALCA

spisal državni mlekarški nadzornik

J. Legvart.

Prepotrebni ročni zapisnik za slov. kmet. podružnice, posestnike, trgovce, mlekarje itd.

VSEBINA:

Kalendar za l. 1906.

Pošne določbe.

Živinoreja.

Mlekarstvo.

Vinoreja.

Kletarstvo.

Sadjereja.

Živinozdravništvo.

Važne postav.

Zapisnik za knjigovodstvo.

Zapisnik za beležke.

Cena močno v platno vezane knjižice z žepnicama 1 K 80 h, s pošto 2 K.

Pri naročilu od 10 komadov višje se razpošilja poštine prosto, na kar opozarjam posebno kmetijske podružnice.

Naroči se pri založništvu

IV. Bonač v Ljubljani.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažajoče mazilo; cena 80 v. a., K 1.40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pridruženega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejelo originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA

K „zlatem levu“ v Pragi

Elisabethgasse št. 5 nova.

Dnevno razpošiljanje.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Ruštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanja, preje in alij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

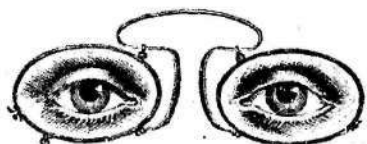
Posebnost:

Seмена za zelenjave, trava in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35 8

J. Primožič

optik

naznanja, da je otvoril svojo delavnico

v ulici Vetturini šte. 3.

Na prodaj ima: očala, zlata in niklasta, vse številke, barometre, toplomere, zdravniške toplomere, kuk. a, vage za vina in špирite, različne mikroskope ter druge v to stroko spadajoče reči.

Sprejema popravila ter pošilja ista na željo domov ter je sploh občinstvu na razpolago z najboljšim blagom.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Ono je zašamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pare izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno prisino, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. R. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se povsod!

Zastopnik: Umberto Bozzini — Gorica, Magistratna ulica.